

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 718/2014-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Jánom Ščurym, Laurinská 12, Bratislava, pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/157/2010 „po podaní dovolania sťažovateľom dňa 7. 9. 2012“ a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 374/2012 z 28. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. októbra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), v petite ktorej žiadal, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo (sloboda) [REDAKOVANÉ]... upravené v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v znení protokolu č. 11, zákona č. 209/1992 Zb. postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn.: 3 Cdo 374/ 2012, ako aj postupom Okresného súdu Bratislava I po podaní dovolania sťažovateľom dňa 7. 9. 2012 porušené bolo.

Ústavný súd SR rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn.: 3 Cdo 374/2012 zo dňa 28. 10. 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

[REDAKOVANÉ]... priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2.000 €, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky, povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 198,66 €.. na účet právneho zástupcu navrhovateľa...“

K sťažnosti bola pripojená kópia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 374/2012 z 28. októbra 2013, ktorým tento dovolacie konanie [o dovolaní sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co/89/2011 z 24. júna 2011, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 C/157/2010-22 z 2. novembra 2010 o nevyhovení návrhu sťažovateľa na oslobodenie od súdnych poplatkov] zastavil z dôvodu

nesplnenia osobitnej procesnej podmienky dovolacieho konania spočívajúcej v tom, že dovolateľ nebol právne zastúpený advokátom.

Sťažovateľ uviedol, že *«dovolací súd zamietol dovolanie sťažovateľa bez toho, aby „počkal“ na právoplatné rozhodnutie CPP o nepriznaní nároku sťažovateľovi na poskytnutie právnej pomoci v dovolacom konaní, nakoľko mal vedomosť, že sťažovateľ podal žiadosť o poskytnutie právnej pomoci...»*. Podľa názoru sťažovateľa *„Okresný súd Bratislava I v konaní po podaní dovolania sťažovateľom dňa 7. 9. 2011, ako aj Dovolací súd v konaní vedenom pod sp. zn.: 3 Cdo 374/2012 nedostatočne zistili skutkový stav ohľadom splnenia – nesplnenia procesnej podmienky zastupovania advokátom sťažovateľa, nakoľko ich postup a rozhodovanie záviselo od iného právoplatného rozhodnutia iného orgánu o poskytnutí právnej pomoci sťažovateľovi a preto postup Okresného súdu Bratislava I bol zmätočný a rozhodnutie Dovolacieho súdu bolo zjavne neodôvodnené a arbitrárne, a preto z ústavného hľadiska je konanie oboch všeobecných súdov neospravedliteľné a neudržateľné, pretože zároveň má za následok porušenie základného práva sťažovateľa na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach v primeranej lehote.“*.

II.

Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Uvedená viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha (t. j. petit), pričom tento musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08).

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/157/2010

„po podaní dovolania sťažovateľom dňa 7. 9. 2012“ a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 374/2012 z 28. októbra 2013, ktorým dovolacie konanie zastavil.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ 15. októbra 2014 splnomocnil právneho zástupcu výlučne na spísanie a podanie sťažnosti „pre porušenie práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 zákona 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky spôsobené postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn.: 3 Cdo/374/2012“, nie však postupom okresného súdu. Ústavný súd ďalej konštatuje, že z odôvodnenia sťažnosti vzhľadom na jeho stručnosť nemožno jednoznačne určiť, k porušeniu akých aspektov jednotlivých sťažovateľom označených práv (vzhľadom na ich obsah, pozn.) malo osobitne tým-ktorým súdom dôjsť, a že ako také nezodpovedá navrhovanému petitu.

Ústavný súd navyše zistil, že odôvodnenie sťažnosti nezodpovedá ani aktuálnemu stavu súdneho konania. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktoré sťažovateľ osobne prevzal na pojednávaní konanom na okresnom súde 18. augusta 2014, nemalo za následok odopretie mu práva na prístupu k súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. Zo zápisnice o pojednávaní z uvedeného dňa totiž vyplýva, že okresný súd v merite veci stále koná, pričom po doplnení dôkazov účastníkmi konania plánuje do dvoch mesiacov nariadiť termín pojednávania.

Takýto rozsah nedostatkov sťažnosti neumožňuje ústavnému súdu vymedziť hranice ústavného prieskumu dodržiavania základných práv a slobôd v konaní pred tým-ktorým orgánom verejnej moci.

V zmysle § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Tieto

povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady (II. ÚS 117/05). Nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 789/09, III. ÚS 280/2013).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2014